СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сүхбаатар нийтлэг үйлчилгээ ОНӨААТҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СБА-2025/09/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас: www.audit.mn Баруун-Урт 2025 он	Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Нарантуяа Утас: 70518396 Цахим хаяг: narantuyam@audit.gov.mn Аудитын менежер: Г.Даваа Утас: 70512123 Цахим хаяг: davaag@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Оюунболд Утас: 70512127 Цахим хаяг: boldbaatarn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 4

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН 6

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 6

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан 6

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан..7

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА ....Error! Bookmark not defined.

3.1 Компани/ТӨҮГ, түүний үйл ажиллагаа ....Error! Bookmark not defined.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал ....Error! Bookmark not defined.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого ба толилуулгад орсон өөрчлөлт ....Error! Bookmark not defined.

3.5 Зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл ....Error! Bookmark not defined.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН ....Error! Bookmark not defined.

4.1 Ерөнхий зүйл ....Error! Bookmark not defined.

4.2 Материаллаг байдал ....Error! Bookmark not defined.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт ....Error! Bookmark not defined.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....Error! Bookmark not defined.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт...........Error! Bookmark not defined.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд......................Error! Bookmark not defined.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.... Error! Bookmark not defined.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар ....Error! Bookmark not defined.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн Error! Bookmark not defined.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ...8

5.1 Зөвлөмж 9

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 9

Товчилсон үгийн жагсаалт

СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

6 давхарт, Нутгийн удирдлагын 2 дугаар байр,
Балдан-Осорын гудамж, 7 дугаар баг,
Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг, 22075
Утас: (976) 70518396
Цахим шуудан: sukhbaatar@audit.gov.mn

2025.03.17 № 290

танай ______________-ны № ______________-т

СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙТЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ОНӨААТҮГ-ЫН ЗАХИРАЛ Ж.СҮРЭНХҮҮ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Нийтлэг үйлчилгээ ОНӨААТҮГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сүхбаатар аймгийн Нийтлэг үйлчилгээ ОНӨААТҮГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлангийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Өмнөх онтой харьцуулахад өр, авлага 15-20 хувиар буурсан нь өр, авлагыг бууруулах төлөвлөгөө боловсруулан амжилттай хэрэгжүүлсэнтэй холбоотой байна. Харилцагч байгууллагуудтай тооцоо нийлэн, акт үйлдэж баталгаажуулах ажлыг үе шаттай сайжруулсан нь санхүүгийн тогтвортой байдалд эерэг нөлөө үзүүлж, төлбөрийн чадвар сайжирч байна

Аудитын гол асуудал

Амгалан дэнж амралтын газар аймгийн ИТХ-ын шийдвэрээр нийтлэг үйлчилгээний газарт шилжин ирсэн бөгөөд Засаг даргын захирамжаар шилжүүлсэн орлогыг борлуулалтын орлогод тусган илэрхийлснийг залруулсан, албан ажлаар ажилласан ажилтны томилолтыг дутуу олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аймгийн Засаг даргын захирамжаар Сүхбаатар нийтлэг үйлчилгээ ОНӨААТҮГ-ын 2024 оны эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшинг батлуулсан бөгөөд татварын дараах ашиг өмнөх оноос өссөн нь татаас, санхүүжилтийн орлого нэмэгдсэнээс гадна амралт сувиллын үйл ажиллагааны орлого нэмэгдсэн нь нөлөөлжээ.

Удирдлага болон Засаглах бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, санхүүгийн тайлангийн улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Г.ДАВАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

1.1.1	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	42,722,081.25	107,284,939.30
1.1.2	Дансны авлага	40,957,322.00	32,746,836.00
1.1.6	Бараа материал	57,584,390.00	63,011,302.00
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	141,263,793.25	203,043,077.30
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	380,228,848.07	382,514,657.31
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	90,000,000.00	90,000,000.00
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	470,228,848.07	472,514,657.31
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	611,492,641.32	675,557,734.61
2.1.1.1	Дансны өглөг	49,814,798.00	2,874,599.00
2.1.1.3	Татварын өр	2,629,158.14	14,048,302.65
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	379,762,824.83	364,889,723.68
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	432,206,780.97	381,812,625.33
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	432,206,780.97	381,812,625.33
2.3.1	Өмч: - төрийн	419,690,240.18	419,690,240.18
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	(240,404,379.84)	(125,945,130.90)
2.3.11	Эзэмшигчдийн өмчийн дүн	179,285,860.34	293,745,109.28
2.4	Өр төлбөр ба эзэмшигчдын өмчийн дүн	611,492,641.32	675,557,734.61

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Мөрийн дугаар		Өмнөх он	Тайлант он
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	0.00	983,343,589.82
2	Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	0.00	0.00
3	Нийт ашиг (алдагдал)	0.00	983,343,589.82
4	Түрээсийн орлого	0.00	0.00
5	Хүүний орлого	0.00	0.00
6	Ногдол ашгийн орлого	0.00	0.00
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого	0.00	0.00
8	Бусад орлого	0.00	0.00
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	0.00	0.00
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	0.00	691,690,053.07
11	Санхүүгийн зардал	0.00	131,400.00
12	Бусад зардал	0.00	164,345,192.81
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	0.00	0.00
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)	0.00	0.00
17	Бусад ашиг (алдагдал)	0.00	0.00
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	0.00	127,176,943.94
19	Орлогын татварын зардал	0.00	12,717,695.00
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	0.00	114,459,248.94
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг алдагдал	0.00	0.00
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг алдагдал	0.00	114,459,248.94
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	0.00	0.00
	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00

	Бусад олз (гарз)	0.00	0.00
	Үнэ төлбөргүй орлого	0.00	0.00
24	Орлогын нийт дүн	0.00	114,459,248.94
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	0.00	0.00

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Өмч	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	НИЙТ ДҮН
2023 оны 1-р сарын 1- ний үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
Бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Залруулсан үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	0.00
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00
Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
2024 оны 01-р сарын 01- ний үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
Бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	419,690,240.18	0.00	(240,404,379.84)	179,285,860.34
Залруулсан үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	114,459,248.94	114,459,248.94
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00
Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
2024 оны 12-р сарын 31- ний үлдэгдэл	419,690,240.18	0.00	(125,945,130.90)	293,745,109.28

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мөрийн дугаар		Өмнөх он	Тайлант он
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	992,182,394.00
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	0.00	149,181,940.00
	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	0.00	0.00
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	0.00	0.00
	Буцаан авсан албан татвар	0.00	0.00
	Татаас, санхүүжилтын орлого	0.00	822,139,968.00
	Бусад мөнгөн орлого	0.00	20,860,486.00
1.2	Мөнгөн зарлага (-)	0.00	880,741,735.95
	Ажиллагчдад төлсөн	0.00	484,006,362.00
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн мөнгө	0.00	138,417,325.06
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	0.00	115,133,171.35
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	0.00	7,999,868.50
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	0.00	9,835,413.00
	Хүүний төлбөрт төлсөн	0.00	0.00
	Татварын байгууллагад төлсөн	0.00	50,481,736.04
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	0.00	155,025.00
	Бусад мөнгөн зарлага	0.00	74,712,835.00
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	0.00	111,440,658.05

2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	4,000,000.00
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	4,000,000.00
	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	0.00
	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого	0.00	0.00
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	0.00	0.00
	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	0.00	0.00
	Хүлээн авсан хүүний орлого	0.00	0.00
	Хүлээн авсан ногдол ашиг	0.00	0.00
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	0.00	50,877,800.00
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	50,877,800.00
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
	Хөрөнгө оруулалт эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	0.00	0.00
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	0.00	(46,877,800.00)
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	0.00
	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	0.00	0.00
	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	0.00	0.00
	Төрөл бүрийн хандив	0.00	0.00
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	0.00	0.00
	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	0.00	0.00
	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	0.00	0.00
	Хувьцаа буцаан худалдаж авахал төлсөн	0.00	0.00
	Төлсөн ногдол ашиг	0.00	0.00
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	0.00	0.00
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	0.00	64,562,858.05
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	528,118.54	42,722,081.25
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,120,808.56	107,284,939.30

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 25,793.5 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 25,793.5 мянган төгрөгийн алдааг залрууллаа.

Үүнд:

- *Орлогын дэлгэрэнгүй тайланд 25,793.5 мянган төгрөгийг орлогыг дутуу илэрхийлсэн.*

Аудитаар нийт 320.0 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс 320.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

3.1 Зөвлөмж

3.1. 1 Зардалтай холбоотой

Илрүүлэлт.

Сангийн сайдын 2022 оны 120 тоот тушаалыг үндэслэн албан ажлаар ажилласан ажилтанд томилолт олгосон боловч томилолтын нөхөн олговорыг бүрэн олгоогүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Албан ажлаар ажилласан ажилтанд дутуу олгосон албан томилолтын 320.0 мянган төгрөгийн нөхөн олговрыг бүрэн олгож, шийдвэрлэх

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал:

Тайлант оны эцэст Аймгийн төрийн сангаас Амгалан дэнж сувиллын газарт тоног төхөөрөмж худалдан авах, буудлын дотор засварт зориулж 117,000.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож дараа онд ажил нь хийгдсэн байна. Дээрх ажлын зураг төсөв хийгдсэн, тендер сонгон шалгаруулалт зохион байгуулагдсан эсэхэд анхаарах шаардлагатай байна.

Дээрх акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Орлогын тайланд борлуулалтын орлогыг дутуу илэрхийлсэн	1	25,793.5			1	25,793.5	1	25,793.5	-	-	-	-
Дүн	1	25,793.5			1	25,793.5	1	25,793.5	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Албан ажлаар ажилласан ажилтны томилолтыг дутуу олгосон байна.	1	320.0	-	-	-	-	1	320.0	-	-	-	-
Дүн	1	320.0	-	-	-	-	1	320.0	-	-	-	-